

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 9198 af 07/04/2014 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag 13-70-00527

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 13-70-00527

Pressenævnets kendelse i sag 13-70-00527

Resumé

Jyllands-Posten skrev om et forældrepars uoverensstemmelser om børnene. Flertallet i nævnet finder, at avisen har refereret sagen loyalt og korrekt. Mindretallet mener, at avisen bl.a. burde have oplyst, at børnene ikke ville hjem til deres far, og at politiet derfor ikke ville tvinge dem. Der er afsagt kendelse efter flertallet, og nævnet udtaler ikke kritik.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

God presseskik

- Overskriften "Til barnets bedste?"

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at overskrifter og mellemrubrikker i form og indhold skal have dækning i den pågældende artikel eller udsendelse. Det samme gælder de såkaldte spisesedler, jf. punkt A.6.

Artiklen omhandler blandt andet forældrenes konflikt om børnene, herunder bl.a. forskellige retssager om forældremyndigheden, problemer i forbindelse med samvær, konflikter mellem forældrene og den ene piges forsvinden. Disse forhold må anses for også at påvirke børnene, og Pressenævnet finder på den baggrund, at Jyllands-Posten har grundlag for at udforme overskriften "Til barnets bedste?" som et spørgsmål. Nævnet finder der er dækning for overskriften i artiklen og udtaler ikke kritik af overskriftens formulering.

- Europaparlamentet

Pressenævnet har ikke optagelser af [Moderen]s udtalelser for Komitéen for Andragender i Europaparlamentet og kan derfor ikke tage stilling til, hvorvidt Jyllands-Posten har citeret hendes udtalelser korrekt. Dette forhold behandles derfor ikke.

Beskrivelsen af forældrenes tvist

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte, herunder ved forelæggelse for den, der kan være krænket. Kritik bør udvises over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, jf. punkterne A.1-A.3.

[Faderen] rettede selv henvendelse til Jyllands-Posten med henblik på at fortælle historien. [Faderen] og [Moderen] er modparter i tvisten om forældremyndigheden over børnene [Storesøsteren] og [Lillesøsteren]. Det gav Jyllands-Posten anledning til at udvise særlig agtpågivenhed over for forældrenes oplysninger og sikre en balanceret beskrivelse af tvisten.

Af Retten i Århus' dom af 13. oktober 2011 i sagen, [Moderen] mod [Faderen], fremgår det, at den fælles forældremyndighed over [Storesøsteren] og [Lillesøsteren] blev ophævet og tillagt [Faderen] alene. Vestre Landsrets ankedom af 29. marts 2012 stadfæstede byrettens dom vedrørende forældremyndighed.

Den 11. juli 2012 traf Statsforvaltningen afgørelse, hvorefter [Moderen] midlertidigt blev tildelt forældremyndigheden over begge børn. Sagen blev indbragt for byretten, og under et retsmøde den 3. september 2012 indgik moderen og faderen forlig, hvorefter forældrene under byrettens behandling af sagen havde fælles forældremyndighed.

Ved Retten i Århus' dom af 9. oktober 2012 i sagen, [Moderen] mod [Faderen], blev [Faderen] tillagt forældremyndigheden alene. [Moderen] fik samvær fra fredag til mandag. Vestre Landsrets ankedom af 3. december 2012 stadfæstede byrettens dom vedrørende forældremyndigheden.

I april 2013 forsvandt [Storesøsteren]. Politiet troede, at [Moderen] kendte til opholdsstedet, og Fogedretten i Herning besluttede ved kendelser af 2. og 4. maj 2013, at [Moderen] skulle tages i forvaring, indtil hun oplyste [Storesøsteren]s opholdssted. Vestre Landsret ophævede ved kendelse af 8. maj 2013 fogedrettens afgørelser.

Pressenævnet finder, at afgørelserne i Jyllands-Posten er korrekt refereret. Dog udvidede Vestre Landsret den 29. marts 2012 [Moderen]s samvær til seks dage inden for en 14-dages periode.

Tre medlemmer – Inger Bach, Lene Sarup og Marianne Druedahl – udtaler herefter:

Vi finder videre, at artiklen i tilstrækkeligt omfang gengiver både moderen og faderens synspunkter. Vi har lagt afgørende vægt på, at både domme og forskellige erklæringer er refereret korrekt. Den omstændighed, at [Moderen] og børnenes synspunkter ikke er gengivet i det omfang, som [Moderen] måtte ønske, gør ikke historien forvansket. Redaktørens vide rammer til at redigere mediet er ikke overskredet, og vi udtaler ikke kritik.

Ét medlem – Hanne Schmidt – udtaler:

Jeg finder imidlertid, at Jyllands-Posten burde have oplyst, at årsagen til, at udleveringen ikke gennemførtes i december 2010, var, at børnene ikke frivilligt ønskede at tage med deres far. Politiet nægtede herefter at være behjælpelig med at gennemføre udleveringen.

Særligt [Storesøsteren] har også efterfølgende over for de sociale myndigheder og retten givet udtryk for, at hun ønskede at bo hos sin mor, ligesom hun i april 2013 over for Retten i Herning gjorde opmærksom på, at hun ”vil forsøge at stikke af og løbe hjem til mor igen”, hvis det besluttedes, at hun skal være hos sin far.

Ved ikke at medtage ovennævnte oplysninger giver Jyllands-Posten et billede af, at det alene var [Moderen], der ikke ønskede, at børnene skulle udleveres til faderen. Jeg finder videre, at Jyllands-Posten tydeligere burde have oplyst, at årsagen til, at [Moderen] blev løsladt var, at Vestre Landsret ved kendelse af 8. maj 2013 ophævede byrettens afgørelse om forvaring på grund af manglende advokatbistand. Det forhold, at der i tidslinjen står, at hun blev løsladt, kan ikke føre til et andet resultat.

Der afsiges kendelse efter stemmeflertallet, og nævnet udtaler ikke kritik af Jyllands-Posten af ovennævnte forhold.

Samtlige medlemmer finder, at der ikke over for Pressenævnet er fremlagt dokumentation for, i hvilket omfang Jyllands-Posten har forsøgt at forelægge oplysningerne i artiklen for [Moderen]. Ifølge artiklen afslog [Moderen] at tale med Jyllands-Posten, men sendte gennem sin talsmand en udtalelse. Under disse omstændigheder finder Pressenævnet ikke anledning til at kritisere Jyl-

lands-Posten for ikke at forelægge oplysningerne for [Moderen], ligesom en del af udtalelsen er gengivet i artiklen.

Pressenævnet finder heller ikke i øvrigt grundlag for at fastslå, at god presseskik er tilsidesat.

Genmæle

Det følger af medieansvarsloven § 36, stk. 3, at anmodning om genmæle skal fremsættes skriftligt til redaktøren efter offentliggørelsen af de faktiske oplysninger, der ønskes imødegået. Det følger videre af medieansvarslovens § 38, stk. 1, at genmælets indhold i alt væsentligt skal være begrænset til de nødvendige faktiske oplysninger. Under henvisning til, at klagers genmæletekst ikke opfyldte lovens indholdskrav, afviste Jyllands-Posten at bringe genmælet.

Nævnet finder, at Jyllands-Posten var berettiget at afslå at bringe den meget omfattende tidslinje, der hovedsageligt er en uddybning af avisens. Nævnet finder derimod ikke, at avisen var berettiget til at afvise de otte genmælepunkter allerede på grund af formuleringerne.

Denne del af genmæleanmodningen behandles herefter.

Det følger af medieansvarslovens § 36, stk. 1, at anmodning om genmæle i massemedierne over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og som er blevet bragt i et massemedie, skal tages til følge, medmindre oplysningernes rigtighed er utvivlsom.

Pressenævnet bemærker, at en del af klagers genmæleanmodning vedrører spørgsmålet om, hvorvidt Jyllands-Posten burde have medtaget flere oplysninger. Vedrørende dette forhold henvises til afsnittet ovenfor under god presseskik.

Til de otte genmælepunkter finder Pressenævnet:

Punkt 1) Flytningen fra USA

Af bopælsattester fremgår det, at familien [Moderen, Faderen, Storesøsteren og Lillesøsteren] fik bopæl i Danmark i 2007. Uanset, at parret først boede i Tyskland efter flytningen fra USA, finder Pressenævnet ikke, at oplysningen i ”Efter nogle år i Californien flyttede parret i 2007 efter faderens ønske til Danmark” er egnet til at påføre [Moderen] skade af betydning. Hun har derfor ikke krav på at få bragt et genmæle heroverfor.

Punkt 2) Separation og skilsmisse

I Jyllands-Postens tidslinje er skrevet ”2010 MAJ: [Faderen] meddeler sin kone, at han vil skilles”. Af [Moderen]s journal fra Århus Krisecenter fremgår det videre, at hun indsendte separationspapirer til Statsforvaltningen den 10. maj 2010. I dagene op til [Moderen]s ophold på krisecenteret – den 5.–9. maj 2010 – e-mailede [Moderen] og [Faderen] angående praktiske forhold i forbindelse med en separation.

Af Vestre Landsrets dom af 3. december 2012 fremgår det, at [Faderen] forklarede, at han sendte en anmodning om skilsmisse, men anmodningen var kommet retur. Det fremgår ikke af hans forklaring, hvornår anmodningen er sendt, eller om brevet var returneret af postvæsenet.

Pressenævnet finder herefter ikke, at Jyllands-Posten har dokumenteret det som utvivlsomt rigtigt, at det var [Faderen], der ønskede skilsmisse. Uanset, om det rettelig var [Moderen], der øn-

skede skilsmisse og anmodede Statsforvaltningen om separation, finder nævnet ikke, at oplysningen i sammenhængen er egnet til at påføre [Moderen] skade af betydning. Hun er derfor ikke berettiget til at få bragt et genmæle heroverfor.

Punkt 3) Udlevering af børnene

Under henvisning til ovennævnte oplysninger er det korrekt, at [Faderen] ved to ankesdomme er tildelt forældremyndigheden. Pressenævnet finder, at udsagnet er korrekt. [Moderen] er derfor ikke berettiget til at få bragt et genmæle heroverfor.

Punkt 4) Politianmeldt "gang på gang" efter marts 2012

På baggrund af kvitteringer fra Østjyllands Politi og Århus Politi lægger Pressenævnet til grund, at [Faderen] blev politianmeldt for vold mod børnene den 30. marts, 1. og 4. april samt 30. december 2011 og den 24. januar 2012.

Jyllands-Posten berigtigede den 2. oktober 2014, at politianmeldelserne rettelig havde fundet sted efter marts 2011, og ikke marts 2012.

Uanset, at det formelt ikke er [Moderen], men børnene, der står som anmeldere, finder nævnet ikke, at udsagnet er egnet til at påføre [Moderen] skade af betydning. Hun er derfor ikke berettiget til at få bragt et genmæle.

Punkt 5) Afvist at udlevere børnene "flere gange"

På baggrund af anmeldelseskvitteringer af 2. juli 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi lægger Pressenævnet til grund, at pigerne ikke er udleveret til [Faderen] den 2. januar og 2. april 2013. [Moderen] blev ved Fogedretten i Hernings kendelse af 22. april 2013 pålagt at udlevere børnene til [Faderen].

Uanset, at udsagnet "flere gange" giver indtryk af, at [Moderen] ikke har udleveret børnene flere gange end ovennævnte, finder nævnet ikke, at forholdet i sammenhængen er egnet til at påføre [Moderen] skade af betydning. Nævnet har lagt vægt på, at hun trods alt har afvist at udlevere børnene.

Punkt 6) Forvaring

Under henvisning til Fogedretten i Hernings kendelser af 2. og 4. maj 2013 lægger Pressenævnet til grund, at [Moderen] blev taget i forvaring. Vestre Landsret besluttede ved kendelse af 8. maj 2013 at ophæve byrettens kendelse.

Nævnet finder herefter, at udsagnet "blev taget i forvaring af politiet" er korrekt, hvorfor klager ikke er berettiget til at få bragt et genmæle.

Punkt 7) Opsøgte og fortalte hospitalet

Pressenævnet finder ikke, at udsagnet "skadestuer, som hun havde opsøgt sammen med døtrene, og hvor hun fortalte, at de blå mærker og andre skader var kommet på grund af faderens vold" nødvendigvis må læses som, at [Moderen] har fortalt lægerne om skaderne.

Døtrene har i vid udstrækning selv forklaret lægerne, hvorfra skaderne hidrørte. Uanset, om det var børnene selv – og ikke [Moderen] – der forklarede hospitalet, hvor mærkerne stammede fra, finder nævnet ikke, at udsagnet er egnet til at påføre klager skade af betydning.

Punkt 8) Mødedeltagere

Vedrørende mødet i Europaparlamentet ønskede klager, at Jyllands-Posten berigtigede, at det både var udenlandske og danske forældre, som har oplevet problemer ved de danske domstole i relation til forældremyndighedssager.

Pressenævnet finder imidlertid ikke, at det offentliggjorte udsagn ”langt møde med udenlandske forældre” er egnet til at påføre [Moderen] skade af betydning.

[Moderen] er herefter ikke berettiget til at få bragt et genmæle.

[Moderen] har ved advokat Vivian Jørgensen klaget til Pressenævnet over artikler bragt i Jyllands-Posten den 18. august 2013, idet hun mener god presseskik er tilsidesat. Klagen omfatter endvidere mediets afslag på genmæle.

1 Sagsfremstilling

De påklagede artikler

Jyllands-Posten bragte den 18. august 2013 en artikel under overskriften ”*Til barnets bedste?* ” med underrubrikken:

”En 10-årig pige er bortført af sin amerikanske mor fra sin danske far, som fire gange har fået tildelt forældremyndigheden i retten. Moderen og et netværk bag hende mener, at Danmark diskriminerer udenlandske mødre til fordel for danske mænd. En delegation fra EU-parlamentet er på vej med voldsom kritik af Danmark.”

Af artiklen fremgår blandt andet følgende:

”[...]

Hendes [Storesøsteren]s forældre er blevet separeret og har igennem mere end tre år ligget i bitter strid om forældremyndigheden over hende og hendes lillesøster, [Lillesøsteren].

Men [Storesøsteren] er ikke blot endnu et af de tusindvis af børn, der årligt kommer i klemme mellem stridende forældre.

Hun er også blevet et symbol i et opgør, som et netværk af udlændinge, der har været gift med danskere, vil tage med det danske retssystem. Netværket anklager danske domstole for at diskriminere over for udenlandske statsborgere til fordel for danskere, når der skal tildeles forældremyndighed.

Sagen om [Storesøsteren] er kommet så vidt, at [Storesøsteren]s mor, den amerikanskfødte [Moderen] - sammen med andre fra netværket - i februar i år stillede sig frem for en borgerretskomité i Europa-Parlamentet og beskrev forholdene i Danmark således:

»I Danmark eksisterer der et umenneskeligt system hos de danske myndigheder, der mener, at udenlandske piger og kvinder kan misbruges og behandles som slaver og som danske mænds ejendom, blot fordi det altid har været sådan i Danmark, når det gælder udenlandske kvinder.«

[...] I mellemtiden er [Storesøsteren] og [Moderen] forsvundet fra deres bopæl i Danmark. Politiet i Herning opfatter nu deres forsvinden som en bortførelsessag og har efterlyst pigen via Interpol.

Men hvordan er det kommet så vidt? Og hvad er det, at anklagerne om diskrimination i det danske retssystem går ud på?

Historien begyndte godt

[...]

I 2003 blev datteren [Storesøsteren] født, og i 2005 fik parret deres andet barn, datteren [Lillesøsteren].

Efter nogle år i Californien flyttede parret i 2007 efter faderens ønske til Danmark.[...]

Men ægteskabet begyndte at gå skævt. Det kunne begge parter se, så de gik til parterapi for at søge at undgå en skilsmisse. Men i maj 2010 gik parret fra hinanden, og straks begyndte kampen om børnene.

Moderen tog børnene med sig til et krisecenter og anmeldte faderen for vold mod hende. Politiet efterforskede sagen og henlagde den, da man ikke fandt dokumentation for anklagerne.

Begge forældre ønskede at få forældremyndigheden alene, og indtil retten traf en afgørelse, fik børnene bopæl hos moderen, mens faderen fik ret til samvær.

Anmeldelser om vold

Få måneder efter bruddet anmeldte [Moderen] børnenes far for vold mod den ældste datter, [Storesøsteren]. Den sag blev behandlet ved en domsmandsret ved Byretten i Aarhus i november 2010, hvor [Faderen] blev frifundet.

I de følgende år anmeldte [Moderen] sin eksmand for vold eller overgreb mod børnene eller hende selv yderligere i alt 13 gange. Når hun gjorde det, medbragte hun rapporter fra skadestuer, som hun havde opsøgt sammen med døtrene, og hvor hun fortalte, at de blå mærker og andre skader var kommet på grund af faderens vold. Hun henviste endvidere til udsagn fra pigerne om, at faderen slog dem. Faderen på sin side afviste og sagde, at moderen lagde ord i børnenes mund.

Politiet efterforskede alle anmeldelserne, men endte hver gang med at henlægge sagen med henvisning til manglende dokumentation for, at de blå mærker m.v. kunne relateres til vold fra faderen.

Forældrenes kamp om at få forældremyndigheden var præget af opgør om samværet med børnene. Det var især i de situationer, hvor moderen skulle udlevere børnene til faderen efter samvær med dem, at konflikterne opstod. Hun afviste at aflevere børnene, idet hun sagde, at faderen slog dem.

I løbet af 2010 og 2011 var der flere end 20 tilfælde, hvor udleveringen af børnene til faderen ikke blev til noget, fordi moderen ikke ville udlevere dem. Gang på gang havnede sagen i fogedretten, som hver gang afgjorde, at børnene skulle udleveres til samvær med faderen.

Alle disse konflikter, opgør i fogedretten, skift af advokater og udsættelser af retsmøder betød, at det først var i oktober 2011, at der kom en afgørelse om forældremyndigheden: Her fik [Faderen] den fulde forældremyndighed.

I sin begrundelse skriver dommeren i Byretten i Aarhus:

»Efter en samlet vurdering af oplysningerne finder retten, at det er [Faderen], der bedst vil kunne sikre børnene den fornødne stabilitet, herunder at pigerne i videst muligt omfang bliver holdt ude af konflikten mellem forældrene, får muligheden for at se begge forældre og modtage den fornødne behandling. Retten har lagt vægt på, at det er skadeligt for børnene, at de vedvarende bliver en del af konflikten mellem forældrene og finder, at det særligt er [Moderen], der udsætter børnene for denne påvirkning.«

Hvad sagde børnene?

[Moderen] fik tilkendt samvær hver anden weekend; hun ankede straks dommen til landsretten.

I marts 2012 stadfæstede Vestre Landsret, at forældremyndigheden skulle ligge hos [Faderen].

Men de to domsafsigelser førte ikke til nogen nedtrapning i striden om børnene. Tværtimod.

Moderen sagde stadig, at faderen begik overgreb på børnene og meldte ham gang på gang til politiet, som efter en efterforskning hver gang henlagde sagen. Moderen fortsatte også med flere gange at afvise at ville udlevere børnene til faderen, når hun havde haft weekendsamvær med børnene, hver gang med henvisning til, at hun mente, at børnene risikerede at lide overlast, når de var hos faderen.

Men hvad sagde børnene selv dengang?

Det svar ligger der et bud på i den 32 sider lange Børnesagkyndige Undersøgelse fra april 2011 - en undersøgelse, der var med til at danne grundlaget for, at byretten i oktober samme år endte med at tildele [Faderen] forældremyndigheden.

Den børnesagkyndige psykolog konkluderer i undersøgelsen - efter flere besøg og samtaler med både forældrene og børnene - følgende om den ældste datter [Storesøsteren]:

»[Storesøsteren] giver ved samtlige individuelle samtaler udtryk for, at hun ønsker at bo hos sin mor og være mest sammen med sin mor.

Hun udtrykker i varierende omfang og grad en negativ holdning til sin far.«

Længere nede rapporten tilføjer den børnesagkyndige undersøger imidlertid:

»Det er undersøgers indtryk, at [Storesøsteren]s holdning til faderen og verbale udtalelser om faderen i en eller anden grad stammer fra moderens negative syn på faderen. Det er endvidere undersøgers indtryk, at [Storesøsteren] bekymrer sig om moderen og moderens velbefindende, når hun er hos sin far, samt at [Storesøsteren] måske pga. moderens holdning til faderen ikke helt tillader sig selv at udtale, at hun kan være glad sammen med sin far, selv om [Storesøsteren]s glæde ved samvær med faderen blev observeret af undersøger.«

Sagen går atter i byretten

De sidste bemærkninger i den børnesagkyndiges rapport var en af grundene til, at byretten og senere landsretten gav forældremyndigheden til [Faderen], fremgår det af dommene.

Men på trods af domstolsafgørelserne var det langt fra slut med stridighederne mellem forældrene.

For da [Faderen] i juni 2012 vil flytte fra Aarhus, hvor børnene går i skole, til Kolding-området for at bo sammen med sin nye kæreste, protesterede [Moderen], som på dette tidspunkt boede sammen med sin nye forlovede tæt på Silkeborg.

Hun gik til Statsforvaltningen, som på baggrund af en samtale med børnene besluttede at tildele moderen forældremyndigheden og dermed gå imod de to retsinstanser, der tidligere havde givet faderen forældremyndigheden.

Det betød, at sagen på ny kom for byretten i Aarhus. Den tildelte igen [Faderen] forældremyndigheden. Det samme gjorde Vestre Landsret, efter at moderen havde anket sagen.

Men heller ikke de to nye domsafsigelser lagde låg på forældrenes strid om forældremyndigheden.

Fra hver deres lejr argumenterede [Moderen] og [Faderen] over for byret, landsret, statsforvaltning, børnepsykologer, børneundersøgere m.fl. hver deres dokumentation som ammunition:

[Moderen] henviser bl.a. til to skriftlige udtalelser, som [Storesøsteren] har skrevet og har afleveret til kommune og politi. I et brev fra den 22. oktober 2011 skriver [Storesøsteren], at hun ikke vil bo hos sin far. Hun skriver også, at da hun var lille, da slog hendes far både hende og hendes mor. I et andet brev fra den 30. december 2012 skriver [Storesøsteren], at hun ikke vil holde nytår hos sin far, »fordi han har slået mig på skulderen rigtig hårdt, så jeg har en bule på venstre skulder«.

Påstand mod påstand

[Moderen] fremlægger også referatet fra en samtale, som [Storesøsteren] og [Lillesøsteren] har med en medarbejder i Familierådgivningen i Aarhus Kommune i april 2011, hvor [Storesøsteren] siger, at hendes far slår både hende og [Lillesøsteren]. Begge pigerne siger i samtalen, at de helst vil bo hos moderen. Desuden fremdrager [Moderen] en underretning fra Ikast-Brande Kommune fra maj 2012, hvor [Storesøsteren] siger, at der tidligere er foregået vold i hjemmet imod moderen og hende selv, og hun henviser til en børnesamtale med en medarbejder i organisationens Børns Vilkår fra januar 2012, hvori [Storesøsteren] siger, at hun aldrig ved, om faderen bliver vred og slår.

[Faderen] henviser fra sin side til, at han er frifundet af en enig domsmandsret for tiltalen om at have slået [Storesøsteren] i 2010, da hans ekskone anmeldte ham. Han peger tillige på, at politiet har henlagt alle [Moderen]s 14 anmeldelser mod ham for vold mod hende eller børnene, fordi politiet ikke har kunnet se nogen dokumentation for anklagerne. Han påpeger, at alle anmeldelserne er rejst af moderen og aldrig fra nogen uvildig tredje instans, som f. eks. børnenes institutioner. Og han fremfører, at han ikke

tillægger de to skriftlige udtalelser fra [Storesøsteren] nogen betydning, fordi han mener, at moderen har dikteret, hvad datteren skulle skrive. Han afviser, at han på noget tidspunkt skulle have slået sine døtre, og henviser til, at det danske retsvæsen hele fire gange har vurderet, at han var den bedst egnede til at få forældremyndigheden over børnene.

Sådan står påstandene over for hinanden.

Dokumentation peger i hver sin retning. Ingen dansk instans kender den fulde sandhed.

Sort onsdag i komiteen

Men sagen stopper ikke her. I sin utilfredshed med domstolenes kendelser har [Moderen] søgt hjælp uden for Danmarks grænser.

Den 20. februar 2013 trådte hun frem foran Komiteen for Andragender i EU-Parlamentet - en komité, der skal lytte til og reagere på klager fra borgere i EU.

Det var her, [Moderen] kritiserede de danske domstole for at diskriminere mod udenlandske kvinder, og hun appellerede til komiteen om at sikre, »at danske mænd holder op med at behandle udenlandske kvinder og piger, som var de slaver og mændenes ejendom i Danmark«.

Men flere andre udenlandske statsborgere ud over [Moderen] kritiserede Danmark foran komiteen [...]

Lige nu venter alle parter i sagen.

[...]

De to døtre er skilt ad, den ene hos faderen, den anden - sandsynligvis, mener politiet - hos moderen.

Og begge forældre argumenterer for, at de handler for barnets bedste.

Moderen kritiserer loven

[Moderen] har ikke ønsket at tale med Jyllands-Posten. Men igennem det, hun betegner som sin talsmand, hendes tidligere advokat Vivian Jørgensen, har hun afleveret et seks sider langt dokument, hvori talsmanden blandt andet skriver:

»Det vigtigste for min klient er, at hendes børn har ret til en god barndom. Min klient oplever, at hun er blevet straffet for at prøve at give dem en sådan, og det har ført til, at hun ikke lever sammen med sine to døtre nu, og at børnene er nødt til at være uden deres mor... Det er min klients opfattelse, at det er en overtrædelse af de internationale menneskerettigheder, at det danske retssystem og administrationen af forældremyndighedssagerne generelt ikke giver forældre mulighed for at beskytte deres børn fra en voldelig forælder og ikke lader børnene have indflydelse på deres egne forhold på grund af den måde, loven er formuleret på.«

Faderen efterlyser handling

Faderen, [Faderen], siger om den aktuelle situation:

»Min datter er væk. Jeg har ikke set hende i næsten fem måneder. Det er forfærdeligt ikke at vide, hvordan hun har det. Jeg mener, at de danske myndigheder har truffet de rigtige beslutninger ved at tildele mig forældremyndigheden, og jeg ønsker bare, at retten så også kan gælde i praksis. Trægheden i systemet er ikke rimelig. For mig er tre et halvt år med konflikter lang tid. For min datter er det næsten en tredjedel af hendes hidtidige liv, der har været fyldt med konflikter. Hvorfor kan det ikke gøres på en anden måde, så det kan blive til barnets bedste?«

Følgende tidslinje fremgik af artiklen:

”TIDSLINJE

Strid om forældremyndighed

2000 [Faderen] og [Moderen] møder hinanden i Californien i USA, hvor han arbejder som ingeniør i Silicon Valley. 2001 Parret bliver gift i USA, hustruen tager navnet [Moderen].

2003 Datteren [Storesøsteren] bliver født.

2005 Datteren [Lillesøsteren] bliver født.

2007 Familien flytter til Danmark, Højbjerg ved Aarhus. Begge forældre får arbejde. I løbet af de næste par år går ægteskabet mere og mere skævt.

2010 MAJ: [Faderen] meddeler sin kone, at han vil skilles. Parret beslutter sig for at blive separeret. En uge efter meddelelsen opsøger [Moderen] et krisecenter sammen med børnene, og hun politianmelder faderen for vold mod hende. JUNI: Statsforvaltningen afgør, at de to børn midlertidigt skal bo hos moderen og have samvær med faderen, indtil der foreligger en afgørelse om forældremyndigheden.

AUGUST: Moderen politianmelder faderen for vold mod den ældste datter.

OKTOBER: Politiet henlægger den sag, hvor moderen havde anmeldt faderen for vold mod hende.

NOVEMBER: Et enigt domsmandspanel frifinder [Faderen] for tiltalen om, at han skulle have slået sin ældste datter. 2011 OKTOBER: Byretten i Aarhus giver [Faderen] fuld forældremyndighed over døtrene. [Moderen] kærer sagen til landsretten.

2012 MARTS: Vestre Landsret stadfæster, at [Faderen] skal have den fulde forældremyndighed.

JUNI: [Moderen] kræver sagen om forældremyndighed taget op igen, fordi [Faderen] flytter fra Aarhus til [By] ved Kolding.

JULI: Statsforvaltningen overfører på den baggrund midlertidig fuld forældremyndighed til [Moderen].

OKTOBER: Byretten i Aarhus giver igen [Faderen] fuld forældremyndighed. [Moderen] kærer sagen til landsretten.

DECEMBER: Landsretten stadfæster byrettens dom med fuld forældremyndighed til [Faderen].

Over de første to år anklager moderen yderligere 13 gange faderen for vold og overgreb mod hende eller døtrene. Politiet henlægger efter efterforskninger alle disse sager.

2013 FEBRUAR: [Moderen] får foretræde for EU-Parlamentets Komite for Andragender og anklager det danske retssystem for at diskriminere udenlandske mødre.

MARTS: Døtrene er på samvær hos moderen i påskeferien. APRIL: Moderen udleverer kun den yngste datter, [Lillesøsteren], men ikke den ældste datter, [Storesøsteren], efter samvær i ferien. Fogedretten tager en samtale med [Storesøsteren] og afgør, at moderen skal udlevere hende til faderen. Men moderen udleverer ikke [Storesøsteren]. Moderen siger, at hun er løbet bort.

MAJ: [Moderen] tages i forvaring af politiet. Et østrigsk EU-parlamentsmedlem fra EU-komiteen skriver "Free [Moderen]" på sin hjemmeside. Efter løsladelse efter en uge forsvinder [Moderen]. Siden har både hun og [Storesøsteren] været forsvundet.

Politiet efterlyser [Storesøsteren] via Interpol.

JUNI: Komiteen fra EU-Parlamentet besøger Danmark og retter kritik af danske forhold vedr. forældremyndighed; desuden er komiteen utilfreds med, at socialministeren ikke vil møde komiteen.

AUGUST: Politiet i Herning arbejder på at få udstedt en international arrestordre på [Moderen] for unddragelse af forældremyndighed. Politiet siger samtidig, at de anser sagen for at være en sag om børnebortførelse.

SEPTEMBER: EU-Parlamentet ventes at udgive rapport om forholdene vedrørende forældremyndighed og samvær i Danmark."

Jyllands-Posten bragte den 18. august 2013 desuden en lignende artikel med overskriften "*Forsvundet 10-årig anses for bortført*".

På vegne af [Moderen] anmodede advokat Vivian Jørgensen ved brev af 12. september 2013 Jyllands-Posten om at bringe følgende:

”I en artikel i Jyllandsposten søndag den 18. august 2013 omtaler Jyllandsposten en konfliktfyldt forældremyndigheds-, bopæls- og samværssag mellem [Moderen] og [Faderen] om deres 2 piger, [Lillesøsteren] og [Storesøsteren]. Jyllandsposten giver i omtalen bl.a. oplysninger om parternes bopælsland inden de tog ophold i Danmark, separation, om pigernes bopæl og nægtelse af udlevering af pigerne til [Faderen], og om [Storesøsteren]s nuværende ophold og om et møde afholdt af komiteen for Andragender i EU-parlamentet.

Over for disse oplysninger meddeles det,

[genmælepunkt 1]

at det ikke er korrekt, at ”Efter nogle år i Californien flyttede parret i 2007 efter farens ønske til Danmark”.

[genmælepunkt 2]

at det ikke er korrekt, at ”[Faderen] meddeler sin kone, at han vil skilles. Parret beslutter sig for at blive separeret. En uge efter meddelelsen opsøger [Moderen] et krisecenter sammen med børnene, og hun politianmelder faderen for vold mod hende.”

[genmælepunkt 3]

at det ikke er korrekt, at ”Faderen, [Faderen], har fire gange fået tildelt forældremyndigheden over de to døtre. Men moderen har i et stort antal tilfælde ikke villet udlevere børnene til ham, når de har været hos hende i weekenden, for hun siger, at faderen slår børnene”.

[genmælepunkt 4]

at [Moderen] ikke har politianmeldt [Faderen] ”gang på gang” efter marts 2012.

[genmælepunkt 5]

at [Moderen] ikke ”flere gange” efter marts 2012 har ”afvist” at udlevere børnene.

[genmælepunkt 6]

at [Moderen] ikke ”blev taget i forvaring af politiet”.

[genmælepunkt 7]

at [Moderen] ikke opsøgte og fortalte til hospitalet om de mærker pigerne havde på kroppen efter samvær, ”at de blå mærker og andre skader var kommet på grund af faderens vold.”

[genmælepunkt 8]

at det ikke er korrekt, at ”Til gengæld deltog delegationen i et fire timer langt møde med udenlandske forældre som havde tabt opgøret om at få forældremyndigheden ved danske domstole.”

Advokat Vivian Jørgensen anmodede Jyllands-Posten om i tilknytning til genmælet at bringe en 3-siders lang tidslinje. Tidslinjen er gengivet nedenfor.

Efter de enkelte punkter i tidslinjen har Pressenævnet indsat uddrag fra nogle de dokumenter, Pressenævnet har modtaget fra henholdsvis Vivian Jørgensen og Jyllands-Posten (dokumenterne er refereret med kursiv skrifttype).

Af tidslinjen fremgår følgende:

”[...]

2006 – [Faderen] flytter til Tyskland. [Moderen] følger efter da [Lillesøsteren] er ca. 3 måneder gammel. Parternes bopæl og møbler bliver i USA. Bilerne står i garagen.

2007 – [Faderen] finder en bopæl i Danmark og tager pigerne med uden [Moderen]s samtykke. [Moderen] har ikke opholdstilladelse i Danmark, men finder arbejde og får derved arbejds- og opholdstilladelse i Danmark og flytter til Danmark og ind hos pigerne og [Faderen].

[Af bopælsattester af 25. juni 2010 fra Århus Kommune fremgår det, at parret og de to døtre fik bopæl i Danmark den 1. oktober 2007.]

2007 – [Moderen] meddeler, at hun vil skilles. [Faderen] vil ikke skilles. Parterne går i parterapi i ca. 1 år. Parterapeuten opgiver, da [Faderen] er for dominerende overfor [Moderen] (se erklæringen fra parterapeuten).

[Af udtalelse af 6. januar 2011 fra parterapeut [Parterapeuten] fremgår blandt andet følgende (udtalelsen er ikke underskrevet):

”Da de [Moderen] og [Faderen] kom til mig i efteråret 2007, overvejede [Moderen] for alvor en separation, men det ønskede [Faderen] ikke.”

Af [Faderen]s erklæring af 2. april 2014 fremgår blandt andet følgende:

”Undertegnede [Faderen] skal herved bekræfte, at jeg overfor Jyllands-Postens journalist Orla Borg har forklaret, at det var mig, der den 2. maj 2010 meddelte min ekskone [Moderen] at jeg ønskede en skilsmisse. Skilsmissen var således mit initiativ.”

Af en e-mailkorrespondance mellem [Moderen] og [Faderen] fremgår det, at parret i perioden 5.-9. maj 2010 skrev om de praktiske dagligdagsting i forbindelse med en separation, eksempelvis samvær med børnene. Det fremgår ikke, hvem der over for den anden part har anmodet om separation.]

maj 2010 [Moderen] forlader hjemmet med skader på kroppen. Af skadestuerapport fremgår, at hun oplyser, at hun har været udsat for vold fra [Faderen]s side. Hun tager ophold på krisecenter med pigerne. Der er skadestuerapport. Volden politianmeldes.

[Af skadestuerapport fra 10. maj 2010 fremgår det, at [Moderen] over for skadestuen oplyste, at hun var blevet overfaldet af sin mand om formiddagen.

Af anmeldelseskvittering af 12. maj 2010 fra Østjyllands Politi til [Moderen] fremgår det, at [Moderen] anmeldte [Faderen] for vold udøvet den 10. maj 2010 mellem kl. 07.00 til kl. 07.30.

Ifølge Århus Krisecenters erklæring tog [Moderen] den 10. maj 2010 ophold på krisecentret kl. 14.00 sammen med pigerne [Storesøsteren] og [Lillesøsteren].

Af Århus Krisecenters Socialjournal for [Moderen] er der den 14. maj 2010 blandt andet tilført journalen følgende:

”Skilsmisseadvokat:

- [Moderen] har en aftale med en advokat i byen på mandag. Separationspapirer og ønske om samværsresolution, sendt til Statsforvaltningen mandag d. 10/5.10”]

juni 2010 statsforvaltningen giver [Moderen] pigernes bopæl indtil endelig dom og [Faderen] får en 5/9 samværsordning. Der er afgørelsen fra statsforvaltningen om det.

[Statsforvaltningen Midtjylland beslutter ved afgørelse af 30. juni 2010, at børnene midlertidigt skal bo hos [Moderen], indtil der er en endelig afgørelse eller en aftale herom.]

aug. 2010 [Storesøsteren] fortæller at [Faderen] har begået vold mod hende og har et blå mærke i hovedet, jf. skadestuerapport. Politiet sigter [Faderen] for vold mod [Storesøsteren] og fraråder udlevering af pigerne under sagen.

[Af skadestuerapport af 16. august 2010 fra Århus Sygehus fremgår blandt andet følgende:

”Ulykkestidspunkt 15.08.2010 kl. 12.00

[...]

Kommer i skadestuen med hovedpine og kvalme, var i går hos sin far, da hun kommer op at tottes med sin søster, faderen smider en bog i hovedet på hende på kort afstand.

[...]

Der er palpationsømhed [ømhed ved lægelig undersøgelse via kroppens overflade ved brug af undersøgerens hænder] i den midterste del af panden, ingen ekskoriationer [hudafskrabbinger] eller buler at se eller mærke.”]

okt. 2010 fogedretten bestemmer at pigerne skal i samvær og pigerne udleveres.

okt. 2010 politiet henlægger voldssagen om vold mod [Moderen] mens voldssagen for [Storesøsteren] sendes i retten med tiltalerejsning mod [Faderen]

[Af Østjyllands Politis påtaleopgivelse af 12. oktober 2010 fremgår det, at politiet indstiller efterforskningen i sagen mod [Faderen] for at have begået vold mod [Moderen] den 10. maj 2010. Begrundelsen er, at der ikke er rimelig formodning om, at et strafbart forhold er begået.]

nov. 2010 [Faderen] afgiver forklaring i retten og siger det var et uheld. Pigerne er i samvær hos ham. Han frifindes.

nov. 2010 da pigerne kommer fra samvær klager begge piger over vold fra [Faderen]s side og har mærker på kroppen. Se skadestuerapporter.

[Der er over for Pressenævnet fremlagt én skadestuerapport fra november 2010. Af skadestuerapport af 12. november 2010 fra Århus Sygehus fremgår det, at [Storesøsteren] er blevet undersøgt:

”Barnet fortæller, at faderen har skubbet til hende bagfra, og hun er stødt ind i håndvasken ude på toilettet og har herved fået sig et blå mærke svarende til det højre øje.

[...]

OBJEKTIVT

Svarende til højre øjenlåg ses en lidt mørk, blålig misfarvning, den er cirkulær og har en diameter på 5-8 mm.”]

dec. 2010 fogedretten bestemmer at pigerne skal udleveres til samvær, men pigerne græder så meget, at politiet som skulle være behjælpelige med udleveringen er imod udlevering og pigerne udleveres ikke. Se notat fra nabo, som deltog i forsøget på udlevering.

[Af e-mail af 28. december 2010 fra Østjyllands Politi til [Moderen]s tidligere advokat fremgår blandt andet følgende:

”Det er korrekt, at din klient indfandt sig på herværende politistation nævnte dato med sine børn. Endvidere befandt faderen sig i vores venteværelse.

Der blev taget en mindre snak med din klient og børnene, som græd og ikke ville med deres far hjem. Børnene virkede meget bange for faderen. [...] Politiet ville ikke være medvirkende til at faderen gik ud af politistationen med et grædende barn i hver hånd.”

Af udskrift fra Retten i Århus fremgår det, at [Storesøsteren] den 17. januar 2011 var til børnesamtale i retten og blandt andet forklarede følgende:

”Hendes lillesøster, [Lillesøsteren], har for nylig været hos far en torsdag. [Storesøsteren] ville ikke med den pågældende dag. Det var nok i efteråret 2010.”

Der er over for Pressenævnet fremlagt kopi af skadestuerapporter af 1. og 2. april 2011. Heraf fremgår det henholdsvis, at [Storesøsteren] har et blå mærke på underarmen, og [Lillesøsteren] har et blå mærke på underbenet. Hospitalet underretter de sociale myndigheder.

Der er videre fremlagt kopi af anmeldelseskvitteringer af henholdsvis 1. og 4. april 2011 fra Østjyllands Politi til [Storesøsteren] og [Lillesøsteren]. Heraf fremgår det, at [Storesøsteren] og [Lillesøsteren] har politianmeldt [Faderen] for vold udøvet den 25. – 28. marts 2011.]

5. april 2011 den børnesagkyndige afslutter den undersøgelse retten har bedt om. Pigerne giver udtryk for at de vil bo hos [Moderen]. Det fremgår af undersøgelsen, at [Storesøsteren] har fortalt hun har set

[Faderen] være voldelig overfor [Moderen] under samlivet og at pigerne fortæller om at [Faderen] har begået vold overfor dem, se børnesagkyndig rapport.

[Af børnesagkyndig undersøgelse af 5. april 2011 fremgår blandt andet:

”[side 20, afsnittet Samtale med [Storesøsteren] på værelset]

[Storesøsteren] fortæller, at hendes mor og far er meget uenige om alting og de har sloges. Adspurgt om [Storesøsteren] har set det selv, siger hun, at hun har set det 6 gange eller mange gange. Hun siger uopfordret, at hun helst vil være sammen med sin mor, og hun vil bo ved sin mor.

[side 25]

Oplysninger fra Fogedretten i Århus, dateret 04.02.2011

Heraf fremgår, at der i perioden fra den 1. september 2010 til den 18. januar 2011 har været adskillige møder i fogedretten, herunder børnesamtaler med [Storesøsteren], fordi [Faderen] har anmodet om fogedrettens hjælp til fuldbyrdelse af samvær. I alle tilfælde har fogedretten truffet afgørelse om, at børnene skal udleveres til samvær [...]”.

[side 32, afsnittet Sammenfatning og vurdering af fremtidsperspektivet i forhold til spørgsmålet om forældremyndighed, bopæl og samvær]

I forhold til spørgsmål om samvær, giver [Storesøsteren] under undersøgelsen udtryk for, at hun helst vil bo og være mest ved moderen. [...]

I forhold til spørgsmålet om samvær giver [Lillesøsteren] udtryk for, at hun gerne vil se begge sine forældre.”]

8. april 2011 pigerne fortæller i kommunen om vold begået mod dem af [Faderen] og at de aldrig ved hvornår han slår. Kommunen vejleder [Moderen] om ikke at udlevere pigerne

[Af notat fra Familiekontoret i Århus kommune af 8. april 2011 fremgår blandt andet følgende:

”Ut [undertegnede, Familiekontoret] kontakter jurist, [Juristen] ved Politiet

[...] [Juristen] oplyser, at han ikke har rådet [Moderen] til ikke at udlevere [Lillesøsteren] til samvær eftersom der aktuelt ikke er grundlag for det. [Juristen] oplyser, at han ikke kan forestille sig, at [Moderen] er blevet vejledt til dette af en kollega.

[...]

Telefonisk samtale med afd.leder [Afdelingsleder 1]

[...] Det besluttet at vejlede [Moderen] i ikke at udlevere [Storesøsteren] og [Lillesøsteren] til [Faderen] i dag grundet mistanke om vold.]

29. april 2011 Fogeden kræver pigerne udleveret til [Faderen]. [Moderen] accepterer og sender pigerne i institutioner så [Faderen] kan hente dem. [Faderen] kommer med fogeden til pigernes institutioner. [Storesøsteren] vil ikke med men tvinges med.

17. maj 2011 [Lillesøsteren] oplyser til hospitalet, at [Faderen] har begået vold mod hende. Hun har mærker på kroppen. Se skadestuerapport.

[Af Børn og Ungevagts brev af 14. maj 2011 til Århus Kommune fremgår blandt andet følgende:

”Modtaget underretning fra overlæge [Overlæge], Skejby Sygehus, børneafdelingen, kl. 00.25 d.d.

[...]

[Storesøsteren] er grundigt undersøgt på Skejby Sygehus og de har ligeledes dokumenteret ved billeder, at hun har hudafskrabninger/mærker på indersiden af lårene og at hun er øm, som efter at have slået sig, at hun har lette aftegn v. kæben, som kan stamme fra, at faderen har haft hårdt fat i kæben.

[...]

Ut. [undertegnede] er indforstået med, at familien tager [Storesøsteren] med hjem og at de selv politianmelder sagen søndag.]

24. maj 2011 Hospitalet sender underretning til kommunen omkring volden på pigerne. Se underretningen

[Pressenævnet har ikke en underretning dateret den 24. maj 2011. Nævnet har fået en kopi af skaderapport fra hospitalet af 23. maj 2013, hvor [Lillesøsteren] er undersøgt for et mærke på benet. Heri er der ikke oplysninger om en underretning.]

sommeren 2011 Pigerne er til samtale i retten og forklarer, at de vil bo hos [Moderen] og [Storesøsteren] forklarer, at [Faderen] har udøvet vold. Der henvises til rettens notat fra samtalen

19. aug. 2011 fogedretten tilsidesætter de foreliggende oplysninger om vold mod pigerne og kræver pigerne udleveret. De udleveres straks.

[Der er over for Pressenævnet fremlagt kopi af skadestuerapport af 25. august 2011, hvor [Lillesøsteren] undersøges. Af rapporten fremgår videre følgende:]

"[...] tages i henhold til Servicelovens § 153 [om personer ved offentlige myndigheders underretningspligt] kontakt til Socialforvaltningen. Først taler undertegnede [lægen] med familierådgiver [Familierådgiver], der på det foreliggende ikke finder baggrund for, at pigen ikke skal tilbage til far. Det vil sige, at mor kan tilbagelevere [Lillesøsteren] til far. Efterfølgende bliver undertegnede ringet op af afdelingsleder [Afdelingsleder 2], der er enig i ovenstående vurdering."

okt. 2011 byretten giver [Faderen] forældremyndigheden alene og [Moderen] 3 dages samvær ud af 14 dage. Det fremgår af afgørelsen, at det kommer [Moderen] til skade, at hun har reageret på pigernes oplysninger om vold fra [Faderen]s side ved i perioder at stoppe samværet. [Moderen] anker sagen til landsretten. Pigerne bor fortsat hos hende.

[Af Retten i Århus' dom af 13. oktober 2011 i sagen, [Moderen] mod [Faderen], fremgår det, at den fælles forældremyndighed over [Storesøsteren] og [Lillesøsteren] ophæves og tillægges [Faderen] alene. [Moderen] får samvær med børnene hver anden weekend fra fredag til søndag.]

[Der er over for Pressenævnet fremlagt kopi af breve skrevet af [Storesøsteren] den 22. oktober, 13. november og 30. december 2011. Af brevene 22. oktober og 13. november 2011 fremgår blandt andet, at "jeg vil ikke bo ved min far" og "derfor vil vi ikke ([Lillesøsteren] og jeg) bo ved vores far". Af brevet 30. december 2011 fremgår det, at "jeg vil ikke holde Nytår hos min far".

Der er videre fremlagt uddrag af Børns Vilkårs samtale i januar 2012 med [Storesøsteren] og [Lillesøsteren] og anmeldelseskvittering af 24. januar 2012 fra Østjyllands Politi til [Storesøsteren]. Der er anmeldt vold forøvet i perioden 26. – 30. december 2011 af [Faderen] mod [Storesøsteren].]

marts 2012 pigerne er til samtale i landsretten og forklarer at de vil bo hos [Moderen] og [Storesøsteren] forklarer at [Faderen] udøver vold.

[Af Vestre Landsrets ankedom af 29. marts 2012 fremgår det, at landsretten den 22. marts 2012 har haft samtaler med [Storesøsteren] og [Lillesøsteren].

I dommen er blandt andet refereret følgende fra samtalerne:

"Samtale med [Storesøsteren]

[...]

Hvis det skulle blive bedre hos far, skulle hun føle sig tryk, hun skulle lære [faderens kæreste] bedre at kende, og far skulle holde op med at slå. Det ville dog aldrig blive bedre end hjemme hos mor. [...] Hun vil helst bo hos sin mor.

[...]

Samtale med [Lillesøsteren]

[...]

Hos mor er hun glad. Hun er også glad hos faderen, men ikke helt så glad.]

[[Lillesøsteren] udtaler sig ikke om vold.]

marts 2012 [Faderen] forklarer i retten at han bedst kan give pigerne stabilitet. Vestre Landsret giver [Faderen] forældremyndigheden og [Moderen] 6 dages samvær ud af 14. Pigerne flytter først nu til [Faderen]

[Ved Vestre Landsrets ankedom af 29. marts 2012 stadfæstes byrettens dom vedrørende forældremyndighed. Moderens samvær med børnene udvides til seks dage inden for 14 dage.]

maj 2012 pigerne har oplyst til [Moderen]s kommune, at [Faderen] er voldelig overfor dem og meddeler dette til pigernes nye bopælskommune. Se underretning fra kommunen til pigernes bopælskommune hos [Faderen]

*[Af Ikast-Brande Kommunes "Underretning til ny bopælskommune" af 10. maj 2012 fremgår følgende:
"Begrundelse for underretning*

[...]

Under samtalen med [Storesøsteren] kommer det frem, at der tidligere har foregået vold i hjemmet fra far imod mor og [Storesøsteren].

[...]"]

juni 2012 [Faderen] meddeler at han flytter ca. 100 km væk og at pigerne skal flytte skole.

[Moderen] søger om forældremyndigheden eller bopæl [retten til at være bopælsforælder] som følge af flytningen.

[Af Statsforvaltningen Midtjyllands mødenotat af 3. juli 2012 fremgår blandt andet følgende:

"BM [biologiske moder] har søgt om overførsel af forældremyndighed til sig, og har anmodet om en midlertidig afgørelse.

[...]

Det fremgår af Krak.dk, at der er ca. 118 km fra adressen i [By] til [Skolen i Aarhus]."]

juli 2012 pigerne er til to samtaler i statsforvaltningen, hvor [Storesøsteren] forklarer at [Faderen] udøver vold, mest overfor [Lillesøsteren] og pigerne giver udtryk for at de vil bo hos [Moderen], og at de ikke vil flytte fra skolen, området og deres kammerater.

[Af Statsforvaltningen Midtjyllands høringsnotat af 6. juli 2012 fremgår blandt andet, at [Storesøsteren] gav udtryk for, at hun helst vil bo hos moderen, mens [Lillesøsteren] havde svært ved at svare, men bl.a. gav udtryk for, at hun havde nemmere ved at komme til at savne sin mor.]

juli 2012 statsforvaltningen giver [Moderen] midlertidig forældremyndighed og [Faderen] en 3-11 samværsordning

Af Statsforvaltningen Midtjyllands dokument af 11. juli 2012 fremgår det, at forældremyndigheden midlertidigt tillægges [Moderen].]

ca. sept. 2012 pigerne er til samtale i retten og fortæller at de vil bo hos [Moderen] og at [Faderen] er voldelig. Se retsbogsudskrift

[Af Retten i Århus' dom af 9. oktober 2012 i sagen, [Moderen] mod [Faderen] fremgår det, at forældrene den 3. september 2012 indgik forlig, hvorefter de under byrettens behandling af sagen havde fælles forældremyndighed.

"Rettens begrundelse og afgørelse:

Forældremyndighed

[...]

Børnene har i samtalerne [med dommeren og en børnesagkyndig] afgivet udtryk for, at de helst vil være hos deres mor, og at de ønsker fortsat at gå på [Skolen i Aarhus] i Aarhus. Retten finder imidlertid, uanset [Faderen] har valgt at flytte til [By], at han fortsat vil være den person, der bedst kan sikre en stabil situation for børnene [...]"

okt. 2012 Århus byret giver [Faderen] forældremyndigheden og pigerne flyttes samme dag af [Faderen] til ham.

[Storesøsteren] skrev den 11. oktober 2012 til Statsforvaltningen blandt andet, at "vi vil blive hos mor og [Skolen i Aarhus]".

Ved Vestre Landsrets anke dom af 3. december 2012 stadfæstedes byrettens afgørelse om forældremyndighed. Af [Faderen]s forklaring under ankesagen fremgår blandt andet følgende:

"Han har tidligere indgivet skilsmisseanmodning på baggrund af separationen, men den kom retur. Det tolkede han således, at [Moderen] ikke ville medvirke. Derfor glæder det ham at høre, at [Moderen] nu vil have skilsmisse."

dec. 2012 [Moderen] forsøger at få en samværsordning med [Faderen]. Det lykkes ikke. Hun ansøger statsforvaltningen om at fastsætte samværet

jan 2013 [Storesøsteren] ringer flere gange til [Moderen] og fortæller at hun er løbet væk fra [Faderen] og at hun ikke vil bo hos ham mere og at hun savner sin mor. [Moderen] indberetter det til pigernes hjemstedskommune som ikke foretager sig noget

[Af Midt- og Vestjyllands Politis anmeldelseskvittering af 2. juli 2013 til [Faderen] fremgår det, at [Lillesøsteren] og [Storesøsteren] ikke er afleveret af [Moderen] den 2. januar 2013.]

feb. 2013 [Moderen] får foretræde for EU-parlamentet

marts 2013 møde i statsforvaltningen om samvær. Pigerne har kun set deres mor enkelte gange siden 3. dec. 2012. Der indgås aftale om 3-11 samværsordning indtil statsforvaltningen har truffet afgørelse

april 2013 [Storesøsteren] og [Lillesøsteren] vil ikke hjem efter samvær med [Moderen]. [Storesøsteren] løber væk. [Lillesøsteren] kommer af sted og afleveres til [Faderen]. [Faderen] går til fogedretten for udlevering af [Storesøsteren]

[Af Midt- og Vestjyllands Politis anmeldelseskvittering af 2. juli 2013 til [Faderen] fremgår det, at der den 2. april 2013 har været tvist om samkvem.]

Af [Storesøsteren]s brev af 4. april 2013 til dommerfuldmægtig ved Retten i Herning fremgår blandt andet følgende:

"tirsdag d. 2-4-13 sagde min mor at vi skulle hjem til min far men jeg nægtede. Min far har nemlig slået mig meget og gør det stadig ved [Lillesøsteren]."

april 2013 [Moderen] søger om forældremyndighed eller bopæl for pigerne som følge af [Storesøsteren]s nu meget kraftige modvilje mod at bo hos [Faderen] og da hun ikke længere kan overtale [Storesøsteren] til at tage tilbage til [Faderen].

[Af Statsforvaltningen Syddanmarks oversendelse af 19. april 2013 til Statsforvaltningen Midtjylland fremgår det, at [Moderen] ved ansøgninger af 16. og 17. april 2013 har anmodet om midlertidig bopæl/forældremyndighed vedrørende [Storesøsteren], og om overførsel af forældremyndighed over [Storesøsteren] og [Lillesøsteren].]

Ansøgningerne er oversendt til Statsforvaltningen Midtjylland, da de angiveligt har kompetencen til at behandle ansøgningen.]

18. april 2013 samtale i fogedretten med [Storesøsteren] af børnesagkyndig. [Storesøsteren] fortæller om vold fra [Faderen]s side og at hun ikke kan leve mere med volden og at hun vil løbe væk igen, hvis hun sendes hjem til [Faderen]. Hun oplyser, at hun hellere vil leve på gaden end bo hos [Faderen]

[Af psykolog [Psykologen]s notat af 20. april 2013 fremgår det, at [Storesøsteren] den 9. april 2013 var til samtale med psykologen og en dommerfuldmægtig ved Retten i Herning.

Af notatet fremgår blandt andet følgende:

"Vurdering

[...]

På baggrund af dette vil undertegnede [Psykologen] fraråde, at [Storesøsteren] tvinges på samkvem imod sin vilje. Det er min vurdering, at det psykisk ville have meget store omkostninger for hende."

[Storesøsteren] har med hjælp fra Børns Vilkår skrevet et "tillæg til samtalen med [Storesøsteren]" af 18. april 2013 til psykologen og dommerfuldmægtigen.]

april 2013 [Storesøsteren] løber væk

april-maj 2013 fogedretten bestemmer at [Storesøsteren] skal udleveres til [Faderen]. [Moderen] kærer til landsretten

[Af Fogedretten i Hernings kendelse af 22. april 2013 fremgår blandt andet følgende:

"Fogedrettens begrundelse og konklusion

[...]

Statsforvaltningen Syddanmark har den 12. marts 2013 truffet afgørelse om samvær i ferieperioder og den 15. april 2013 har Statsforvaltningen truffet afgørelse om samvær hver anden uge fra fredag til mandag. Ifølge resolutionen om ferie, skulle [Storesøsteren] hjem til [Faderen] tirsdag efter påskeferien.

[...]

[Storesøsteren] har under samtale i fogedretten den 9. april 2013 [angiveligt den 8. april 2013] givet udtryk for en generel uvilje til at bo hos sin far, men der er ikke fremkommet konkrete eksempler på forhold hos faderen, som er ændret i tiden fra Vestre Landsrets afgørelse [af 3. december 2012] til nu.

[...]

Derfor bestemmes:

[Moderen] skal udlevere [Storesøsteren] til [Faderen]."

maj 2013 Vestre Landsret stadfæster fogedrettens kendelse om udlevering

maj 2013 Fogedretten afsiger kendelse om at [Moderen] skal tages i forvaring, da fogedretten tror at [Moderen] ved hvor [Storesøsteren] er. [Moderen] tages i forvaring uden at hun har advokatbistand eller tolkebistand for civil ulydighed, som ikke er en overtrædelse af straffeloven. Hun kærer afgørelsen til landsretten.

[Ved Fogedretten i Hernings kendelse af 2. maj 2013 bestemmes det, at [Moderen] skal tages i forvaring, indtil hun oplyser [Storesøsteren]s opholdssted.

Af fogedrettens kendelse fremgår blandt andet følgende:

"[Moderen] har blandt andet forklaret, at hun gerne vil overholde afgørelserne, men at hun ikke kan tvinge [Storesøsteren] til at tage af sted. [Storesøsteren] er 10 år gammel og meget bevidst om, at hun selv må bestemme, så hun løb væk hjemmefra tirsdag efter påske [den 2. april 2013], da hun skulle hjem til sin far."

Den 4. maj 2013 blev igen afholdt retsmøde efter anholdelsen af [Moderen].]

maj 2013 Vestre Landsret løslader [Moderen]. Umiddelbart efter løsladelsen anholdes [Moderen] og fremstilles med henblik på fængsling efter straffelovens § 215, da politiet mener hun har overtrådt straffeloven

[Ved Vestre Landsrets kendelse af 8. maj 2013 ophæves fogedrettens afgørelser, da [Moderen] ikke har haft adgang til advokatbistand forud for fogedrettens afgørelser 2. og 4. maj 2013.]

maj 2013 fogedretten indkalder til nyt retsmøde

maj 2013 [Moderen] opgiver sin bopæl og sit arbejde og tager ophold på ukendt sted

juni 2013 En delegation fra EU-parlamentet er i Danmark og holder møde med både udenlandske og danske forældre om konsekvenserne af forældreansvarsloven vedrørende samvær og forældremyndighed og bopæl og retter kritik mod Danmark vedrørende lovens konsekvenser

[Af e-mail af 6. juni 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi til [Moderen]s kæreste fremgår følgende:

"Vejen Kommune har sammen med [Faderen] holdt et møde, hvor de har diskuteret muligheder mht. [Storesøsteren]s fremtid.

Der var dér enighed om, at [Storesøsteren] anbringes i en plejefamilie. Dette er med [Faderen]s accept. [Moderen] vil selvfølgelig kunne besøge [Storesøsteren] i samarbejde med Vejen Kommune.

Du spurgte i vores telefonsamtale om det rent strafferetlige.

Jeg kan oplyse, at vi ikke frafalder sigtelse mod [Moderen], men vi har ikke intentioner om at varetægtsfængsle [Moderen].

[...]”

juli 2013 byretten giver afslag på at [Moderen] kan rejse ny sag om bopæl og forældremyndighed over pigerne som følge af [Storesøsteren]s nu store modvilje mod at bo hos [Faderen]. [Moderen] påkærer afgørelsen til landsretten.

aug. 2013 Politiet tror [Moderen] har bortført [Storesøsteren] og arbejder på at få udstedt en international arrestordre

18. aug. 2013 JP udgiver sin artikel

aug. 2013 politiet får efter det oplyste udstedt en international arrestordre

sept. 2013 EU-parlamentet ventes at udgive rapport om forholdene i Danmark vedrørende forældremyndighed og samvær

sept. 2013 [Moderen] forventer at Vestre Landsret træffer afgørelse om hvorvidt hun kan få behandlet en sag om bopæl eller forældremyndighed over pigerne.”

Jyllands-Posten afviste ved brev af 17. september 2013 at bringe genmælet, men bragte den 2. oktober 2013 på side 2 nederst i anden spalte under ”Rettelser” følgende:

”Af en artikel søndag den 18. august vedrørende en sag om strid om forældremyndigheden over to børn fremgik det, at moderen, [Moderen], efter marts 2012 gang på gang meldte faderen til politiet for overgreb på børnene. Det var ikke efter marts 2012, men efter marts 2011, at anmeldelserne blev indgivet.”

[Storesøsteren] er efterfølgende blevet fundet i Californien. Af afgørelsen fra domstolen i Californien fremgår det, at det den 5. marts 2014 i sagen, [Faderen] mod [Moderen], blev besluttet at tilbagelevere [Storesøsteren] til faderen i overensstemmelse med den danske afgørelse om forældremyndigheden fra december 2012.

Dommeren har refereret en samtale med 11-årige [Storesøsteren], hvor [Storesøsteren] har oplyst, at hun ikke husker at være løbet væk fra sin far eller, at han skulle have slået hende. De erindringer er ifølge [Storesøsteren] nogle, andre har sagt hun skulle sige, navnlig hendes mormor. Hun har ikke noget imod at returnere til Danmark. Hun er glad for begge forældre, men savner sin søster.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Moderen]s synspunkter

God presseskik

Advokat Vivian Jørgensen har anført, at artiklens overskrift ”Til barnets bedste?” er misvisende og vildledende, da artiklen ikke giver læseren grundlag for at foretage en korrekt vurdering af, hvad der er bedst for børnene.

Citatet, der gengives fra [Moderen]s udtalelser til Komiteen for Andragender i Europaparlamentet, er taget ud af en sammenhæng og skal blandt andet ses i sammenhæng med, at hun oplevede sig udsat for diskrimination, fordi hun var udlænding.

Advokaten har herudover navnlig anført, at Jyllands-Posten har udeladt væsentlige oplysninger i sin omtale af tvisten mellem forældrene om forældremyndighed, bopæl og samvær.

Jyllands-Posten burde have oplyst, at [Moderen] ikke udleverede børnene til faderen, fordi børnene ikke ønskede det. Børnene havde gentagne gange oplyst, at faderen slog dem. Det fremgår af flere skadestuerapporter.

Børnene har også overfor flere offentlige myndigheder oplyst, at børnene er blevet slået af deres fader. [Storesøsteren] har videre oplyst til to kommuner og til politiet, at hun har overværet faderens vold mod moderen under forældrenes samliv.

Senest i april 2013 har [Storesøsteren] overfor fogedretten givet udtryk for, at hun ikke længere kunne klare volden og ville løbe væk igen, hvis hun blev tvunget tilbage til faderen. Den børnesagkyndige i fogedretten vurderede, at det ville være til alvorlig skade for [Storesøsteren], hvis hun skulle udleveres til faderen mod sin vilje. Til trods herfor bestemte fogedretten, at [Storesøsteren] skulle udleveres til faderen, hvilket resulterede i, at hun løb væk.

Artiklen får [Moderen] til at fremstå som en kvinde, der for at forbedre sin retsstilling tager på krisecenter med børnene. Sandheden er, at [Moderen] ville skilles og tog på krisecenter, fordi [Moderen] og børnene blev udsat for vold og havde brug for beskyttelse. Artiklen belyser ikke, at hun hele tiden har forsøgt at beskytte børnene mod overgreb fra den anden forælder.

Artiklen belyser heller ikke børnenes egne holdninger. Der nævnes intet om [Storesøsteren]s flugt fra faderen, eller om [Storesøsteren]s udtalelser til den børnesagkyndige i fogedretten. Artiklen burde have medtaget børnenes oplysninger om overgreb på en objektiv og retvisende måde.

Volden mod [Moderen] og børnene er blandt andet dokumenteret ved hendes henvendelser til politiet og erklæring fra parterapeuten samt [Storesøsteren]s samtale med den børnesagkyndige i fogedretten. I artiklen fremlægges det, som om [Moderen] kommer med ubegrundede påstande om vold mod [Moderen] selv og børnene, til trods for, at Jyllands-Posten har fået tilsendt dokumentationen for volden.

Jyllands-Posten burde have været opmærksom på, at [Faderen]s oplysninger kunne være farvet af hans egen interesse i den verserende forældremyndighedssag. Jyllands-Posten burde også have været opmærksom på, at [Faderen]s oplysninger kunne være fremsat for at gøre skade på [Moderen]. Artiklens synsvinkel fremstår positiv overfor [Faderen] og det modsatte overfor [Moderen]. Artiklen er misvisende til trods for, at [Moderen] forud for offentliggørelsen sendte sine oplysninger om sagen.

Artiklen er i sin helhed skadelig for [Moderen], herunder i relation til en rejst sigtelse mod hende. Det fremgår af artiklen, at det bør overvejes, om der bør udstedes en international arrestordre på [Moderen]. Efter artiklen blev der rejst en international arrestordre på hende, hvilket artiklen kan have været medvirkende til at udvirke. Artiklen kan også være skadelig i relation til en ny forældremyndigheds- og bopælssag.

Avisens tidslinje er misvisende. Der henvises til klagers egen tidslinje gengivet under punkt 1. Sagsfremstilling.

Til spørgsmålet om tilsidesættelse af god presseskik har advokaten endelig anført, at Jyllands-Posten burde have forelagt [Moderen] artiklen inden udgivelsen, så hun havde haft mulighed for at rette faktiske fejl inden offentliggørelse.

Genmæle

For så vidt angår de oplysninger [Moderen] Jørgensen har anmodet om et genmæle overfor, henvises til genmæleteksten af 12. september 2013 (gengivet under punkt 1. Sagsfremstilling).

Til genmæletekstens otte punkter har advokat Vivian Jørgensen anført følgende:

1) [Faderen] flyttede alene til Tyskland i 2005-2006. [Moderen] og børnene flyttede midlertidigt til Tyskland, da [Lillesøsteren] var ca. 3-4 måneder gammel. I 2007 flyttede [Faderen] til Danmark med børnene uden [Moderen]s samtykke. Da [Faderen] ikke søgte om familiesammenføring, fik [Moderen] i 2007 et arbejde i Danmark, hvormed hun fik opholds- og arbejdstilladelse. Hun tog herefter bopæl med [Faderen] og børnene. Disse oplysninger var Jyllands-Posten i besiddelse af inden offentliggørelse af artiklen.

2) Det var [Moderen], der ville separeres. [Faderen] ønskede ikke separation. Parret gik derfor til parterapi i 2007-2008, men stoppede igen på grund af [Faderen]s dominerende adfærd over for [Moderen]. Årsagen til, at [Moderen] tog på krisecenter var, at [Faderen] udøvede vold over for hende i maj 2010, hvilket fremgår af skadestuerapport og politianmeldelsen. Årsagen var altså ikke, som det fremgår af artiklen, at [Faderen] en uge før havde meddelt [Moderen], at han ville separeres. Allerede i 2009 var politiet på parternes bopæl på grund af ”husspektakler”, hvilket der også er indsendt dokumentation for til Jyllands-Posten. Århus Krisecenter hjalp [Moderen] med papirarbejdet og e-mailede papirerne for klager. Da [Faderen] ikke ønskede skilsmisse, måtte retten tage stilling til spørgsmålet.

3) Artiklen giver indtryk af, at børnene har boet hos [Faderen] og haft samvær med [Moderen]. Sandheden er, at [Moderen] i sommeren 2010 og sommeren 2012 fik børnenes bopæl. I sommeren 2012 fik [Moderen] også midlertidig forældremyndighed over børnene. [Faderen] fik forældremyndigheden alene i marts 2012 og igen i december 2012. Da [Storesøsteren] løb hjemmefra i april 2013 havde børnene reelt boet i to og et halvt år hos [Moderen] siden samlivsophævelsen i sommeren 2010, mens børnene i samme periode kun havde boet ca. syv måneder hos [Faderen].

Det var ikke [Moderen], som ikke ville udlevere børnene til samvær, men børnene som ikke ville af sted, fordi faderen slog dem. [Moderen] blev af både politiet og kommunen rådgivet til ikke at udlevere børnene. Hun har dog for det meste udleveret børnene til samvær, mens [Faderen] nærmest ikke ville tillade børnene samvær med [Moderen] i fire måneder fra december 2012 til april 2013, hvor [Storesøsteren] løb hjemmefra.

4) Det er ikke korrekt, at [Moderen] efter marts 2011 eller 2012 ”gang på gang” politianmeldte [Faderen]. Udsagnene må være baseret udelukkende på [Faderen]s oplysninger og får det til at fremstå som om [Moderen] uden rimelig grund har chikaneret ham.

5) Det er ikke korrekt, at [Moderen] ”flere gange” efter marts 2012 har ”afvist” at udlevere børnene. [Moderen] afleverede børnene efter samvær fra marts til juli 2012 og udleverede børnene til [Faderen], når han havde samvær fra juli 2012 til december 2012. Efter [Faderen] fik forældremyndigheden i december 2012 havde [Moderen] kun kortvarigt og begrænset samværi tre måneder. I april 2013 ville børnene ikke tilbage til [Faderen]. Det lykkedes dog [Moderen] at få afleveret [Lillesøsteren], mens [Storesøsteren] løb væk.

Der henvises til [Storesøsteren]s samtale i fogedretten i april 2013 og den børnesagkyndige vurdering af 5. april 2011. Indholdet af de dokumenter er vigtige i forhold til baggrunden for, at [Storesøsteren] løb væk.

6) Det er misvisende, at landsrettens løsladelse af [Moderen] ikke er medtaget i artiklen. Ligesom man med artiklens ordlyd får indtryk af, at [Moderen] havde begået en kriminel handling. Derudover synes artiklens brug af ordet ”forvaring” at gøre det endnu mere negativt over for [Moderen]. Det er endvidere misvisende, at artiklen heller ikke medtog oplysningen om, at politiet umiddelbart efter forsøgte at

fængsle [Moderen] for at have medvirket til, at [Storesøsteren] ikke blev udleveret til [Faderen]. Retten gav ikke Anklagemyndigheden medhold i det.

7) [Moderen] tog børnene med på skadestuen, men det var børnene selv, der forklarede, hvor mærkerne hidrørte fra.

8) Mødet i Europaparlamentet drejede sig om de skadelige konsekvenser ved forældreansvarsloven, som både udenlandske og danske forældre havde oplevet at få en uretfærdig behandling af danske domstole. Mødet og det netværk som omtales i artiklen har således et meget bredere sigte, end artiklen giver indtryk af.

Sætningen om, at delegationen kun havde møde med udenlandske forældre *"som havde tabt opgøret om at få forældremyndigheden ved danske domstole"* giver indtryk af, at det kun var udenlandske forældre, der havde et problem, i stedet for at angive, at det var et generelt problem for både danske og udenlandske forældre. Heller ikke det menneskeretlige aspekt nævnes. Både [Moderen] og børnene har haft oplevelsen af, at deres menneskerettigheder er blevet krænket, hvilket er årsagen til, at [Moderen] har indgivet en klage til FN og til Europaparlamentets ansøgningsudvalg.

2.2 Jyllands-Postens synspunkter

God presseskik

Jyllands-Posten har anført, at det er sjældent, at avisen skriver om forvaltning af regler vedrørende forældremyndighed, da kilderne – af forståelige grunde – er stærkt subjektive. I denne sag har Jyllands-Posten alligevel påtaget sig den journalistiske opgave med udgangspunkt i den konkrete sag at beskrive et relevant, men problematisk emne.

Dels var det journalistisk relevant at omtale sagen, fordi de danske domstoles praksis i forældremyndighedssager blev udsat for en kraftig kritik i fuld offentlighed i Europa-Parlamentets borgerretskomite, da [Moderen] og en række andre udenlandske mødre, der var blevet skilt fra danske mænd, fik foretræde for komiteen og anklagede de danske domstole med blandt andet følgende udtalelse fra [Moderen]:

"I Danmark eksisterer der et umenneskeligt system hos de danske myndigheder, der mener, at udenlandske piger og kvinder kan misbruges og behandles som slaver og danske mænds ejendom, blot fordi det altid har været sådan i Danmark, når det gælder udenlandske kvinder."

Foruden [Moderen] gav ni andre mødre, alle på nær én med udenlandsk baggrund en tilsvarende kritik af forholdene ved de danske domstole i forældremyndighedssager. Kritikken fra blandt andre [Moderen] førte til, at komiteen sendte en delegation til Danmark i juni 2013, og det blev udførligt omtalt i medierne.

Dels var det journalistisk relevant at tage sagen op, da sagen havde fået den konsekvens, at den 10-årige [Storesøsteren] ifølge Midt- og Vestjyllands Politi var blevet bortført, og at samme politimyndighed havde efterlyst pigen via Interpol, så hun var eftersøgt over hele verden.

At begge disse faktuelle forhold rummer samfundsmæssige, principielle og perspektiverende elementer, gør det ikke alene relevant, men også journalistisk påkrævet at oplyse om sagen.

I artiklen tog Jyllands-Posten oplysninger med, som hviler på solid og uigendrivelig dokumentation, da de fremstillinger kilder i sådan en sag ofte kommer med, er stærkt subjektive. Jyllands-Posten undlod med fuldt overlæg at citere de modstridende parter - bortset fra et afsnit til hver på få linjer mod slutningen af artiklen – fordi moderen ikke ville tale med avisen. Det skete for at sikre en afbalanceret artikel på baggrund af solid dokumentation.

Det fremgår af klagen, at klageren ville have haft langt flere oplysninger bragt i avisen, jf. klagerens forslag til en udvidet tidslinje og klagerens seks sider lange svar på tre spørgsmål, som avisen stillede. Imidlertid er det redaktionel, journalistisk prioritering, hvor mange og hvilke oplysninger der skal med i en artikel.

Jyllands-Posten har på denne baggrund afvist at have tilsidesat god presseskik.

Genmæle

Jyllands-Posten har anført, at genmæleteksten af 12. september 2013 blev afvist, da teksten dels ikke opfylder medieansvarslovens formkrav, dels omhandler oplysninger i artiklen, hvis rigtighed er utvivlsom.

Til de otte punkter har Jyllands-Posten anført følgende:

1) Det fremgår af bopælsattester, at parret og de to børn alle flyttede til Højbjerg i Aarhus i 2007. At parret var omkring Tyskland på vej til Danmark ændrer ikke ved det faktum, at det flyttede til Danmark i 2007. At det skete efter faderens ønske bestrides ikke af nogen af parterne.

2) Det fremgår af erklæringen fra krisecenteret, at [Moderen] flyttede ind på Århus Krisecenter den 10. maj 2010 kl. 14.00. Yderligere dokumentation er brev af 12. oktober 2010 fra Østjyllands Politi, der meddeler, at politiet henlægger [Moderen]s anmeldelse af [Faderen] for vold mod hende, indgivet den 10. maj 2010.

Jyllands-Posten har anført, at [Faderen] allerede den 2. maj 2010 sagde til [Moderen], at han ville skilles.

3) Det fremgår af de fire domme fra henholdsvis Byretten i Aarhus og Vestre Landsret, at [Faderen] fire gange har fået tildelt forældremyndigheden.

Det fremgår endvidere af ”Børnesagkyndig Undersøgelse” af 5. april 2011, at der har været adskillige møder i Fogedretten i Århus, fordi moderen ikke ville udlevere børnene til samvær med faderen, og at ”fogedretten i alle tilfælde har truffet afgørelse om, at børnene skal udleveres til samvær med faderen i henhold til resolutionen” (side 25, afsnittet Oplysninger fra Fogedretten i Århus).

I samme undersøgelse skriver psykologen efter en samtale med [Moderen]:

”[Moderen] fortæller, at [Faderen] er voldelig overfor pigerne, når de er på samvær.” (side 16, fem linjer fra bunden)

4) Der er tale om en slåfejl. Der skulle have stået 2011 i stedet for 2012. Den fejl er rettet i avisen onsdag den 2. oktober 2013.

5) Det fremgår af politianmeldelse til Herning Politi den 2. januar 2013, at [Moderen] har undladt at aflevere børnene efter samvær. Det samme fremgår af Herning Politis anmeldelseskvittering af 2. juli 2013, at børnene ikke blev udleveret den 2. april 2013. Siden denne dato har den ældste datter været forsvundet.

6) Det fremgår af fire rapporter fra læger og skadestuer, at moderen anklager faderen for vold mod døtrene. Der henvises til bilag fra [Moderen]s praktiserende læge af 18. marts 2011, Århus Universitetshospital 23. maj 2011, Århus Sygehus 6. august 2011 og Århus Universitetshospital 25. august 2011.

7) Det fremgår af udskrift af 2. maj 2013 fra Fogedretten i Herning, at politiet på denne dato tog [Moderen] i forvaring.

8) Det fremgår af en tv-optagelse af et møde i Europaparlamentets borgerkomité med referat af en rejse til Danmark, at rejselederen, [Rejseleder], sagde følgende:

”Torsdag aften i København mødtes vi med andragsstillere, altså personer, der allerede har indgivet andragender til vores udvalg (tid på klippet 04.20) ... mødet varede over fire timer uden pause” (tid på klippet 04:53).

Med undtagelse af slåfejlen vedrørende punkt fire kan Jyllands-Posten på alle punkter dokumentere oplysningerne i artiklen.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: Hanne Schmidt, Inger Bach, Lene Sarup og Marianne Druedahl.

God presseskik

- Overskriften "Til barnets bedste?"

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at overskrifter og mellemrubrikker i form og indhold skal have dækning i den pågældende artikel eller udsendelse. Det samme gælder de såkaldte spisesedler, jf. punkt A.6.

Artiklen omhandler blandt andet forældrenes konflikt om børnene, herunder bl.a. forskellige retssager om forældremyndigheden, problemer i forbindelse med samvær, konflikter mellem forældrene og den ene piges forsvinden. Disse forhold må anses for også at påvirke børnene, og Pressenævnet finder på den baggrund, at Jyllands-Posten har grundlag for at udforme overskriften "*Til barnets bedste?*" som et spørgsmål. Nævnet finder der er dækning for overskriften i artiklen og udtaler ikke kritik af overskriftens formulering.

- Europaparlamentet

Pressenævnet har ikke optagelser af [Moderen]s udtalelser for Komitéen for Andragender i Europaparlamentet og kan derfor ikke tage stilling til, hvorvidt Jyllands-Posten har citeret hendes udtalelser korrekt. Dette forhold behandles derfor ikke.

Beskrivelsen af forældrenes tvist

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte, herunder ved forelæggelse for den, der kan være krænket. Kritik bør udvises over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, jf. punkterne A.1-A.3.

[Faderen] rettede selv henvendelse til Jyllands-Posten med henblik på at fortælle historien. [Faderen] og [Moderen] er modparter i tvisten om forældremyndigheden over børnene [Storesøsteren] og [Lillesøsteren]. Det gav Jyllands-Posten anledning til at udvise særlig agtpågivenhed over for forældrenes oplysninger og sikre en balanceret beskrivelse af tvisten.

Af Retten i Århus' dom af 13. oktober 2011 i sagen, [Moderen] mod [Faderen], fremgår det, at den fælles forældremyndighed over [Storesøsteren] og [Lillesøsteren] blev ophævet og tillagt [Faderen] alene. Vestre Landsrets ankedom af 29. marts 2012 stadfæstede byrettens dom vedrørende forældremyndighed.

Den 11. juli 2012 traf Statsforvaltningen afgørelse, hvorefter [Moderen] midlertidigt blev tildelt forældremyndigheden over begge børn. Sagen blev indbragt for byretten, og under et retsmøde den 3. september 2012 indgik moderen og faderen forlig, hvorefter forældrene under byrettens behandling af sagen havde fælles forældremyndighed.

Ved Retten i Århus' dom af 9. oktober 2012 i sagen, [Moderen] mod [Faderen], blev [Faderen] tillagt forældremyndigheden alene. [Moderen] fik samvær fra fredag til mandag. Vestre Landsrets ankedom af 3. december 2012 stadfæstede byrettens dom vedrørende forældremyndigheden.

I april 2013 forsvandt [Storesøsteren]. Politiet troede, at [Moderen] kendte til opholdsstedet, og Fogedretten i Herning besluttede ved kendelser af 2. og 4. maj 2013, at [Moderen] skulle tages i forvaring, indtil hun oplyste [Storesøsteren]s opholdssted. Vestre Landsret ophævede ved kendelse af 8. maj 2013 fogedrettens afgørelser.

Pressenævnet finder, at afgørelserne i Jyllands-Posten er korrekt refereret. Dog udvidede Vestre Landsret den 29. marts 2012 [Moderen]s samvær til seks dage inden for en 14-dages periode.

Tre medlemmer – Inger Bach, Lene Sarup og Marianne Druedahl – udtaler herefter:

Vi finder videre, at artiklen i tilstrækkeligt omfang gengiver både moderen og faderens synspunkter. Vi har lagt afgørende vægt på, at både domme og forskellige erklæringer er refereret korrekt. Den omstæn-

dighed, at [Moderen] og børnenes synspunkter ikke er gengivet i det omfang, som [Moderen] måtte ønske, gør ikke historien forvansket. Redaktørens vide rammer til at redigere mediet er ikke overskredet, og vi udtaler ikke kritik.

Ét medlem – Hanne Schmidt – udtaler:

Jeg finder, at Jyllands-Posten burde have oplyst, at årsagen til, at udleveringen ikke gennemførtes i december 2010, var, at børnene ikke frivilligt ønskede at tage med deres far. Politiet nægtede herefter at være behjælpelig med at gennemføre udleveringen.

Særligt [Storesøsteren] har også efterfølgende over for de sociale myndigheder og retten givet udtryk for, at hun ønskede at bo hos sin mor, ligesom hun i april 2013 over for Retten i Herning gjorde opmærksom på, at hun ”vil forsøge at stikke af og løbe hjem til mor igen”, hvis det besluttedes, at hun skal være hos sin far.

Ved ikke at medtage ovennævnte oplysninger giver Jyllands-Posten et billede af, at det alene var [Moderen], der ikke ønskede, at børnene skulle udleveres til faderen. Jeg finder videre, at Jyllands-Posten tydeligere burde have oplyst, at årsagen til, at [Moderen] blev løsladt var, at Vestre Landsret ved kendelse af 8. maj 2013 ophævede byrettens afgørelse om forvaring på grund af manglende advokatbistand til [Moderen]. Det forhold, at der i tidslinjen står, at hun blev løsladt, kan ikke føre til et andet resultat.

Der afsiges kendelse efter stemmeflertallet, og nævnet udtaler ikke kritik af Jyllands-Posten for ovennævnte forhold.

Samtlige medlemmer finder, at der ikke over for Pressenævnet er fremlagt dokumentation for, i hvilket omfang Jyllands-Posten har forsøgt at forelægge oplysningerne i artiklen for [Moderen]. Ifølge artiklen afslog [Moderen] at tale med Jyllands-Posten, men sendte gennem sin talsmand en udtalelse. Under disse omstændigheder finder Pressenævnet ikke anledning til at kritisere Jyllands-Posten for ikke at forelægge oplysningerne for [Moderen], ligesom en del af udtalelsen er gengivet i artiklen.

Pressenævnet finder heller ikke i øvrigt grundlag for at fastslå, at god presseskik er tilsidesat.

Genmæle

Det følger af medieansvarsloven § 36, stk. 3, at anmodning om genmæle skal fremsættes skriftligt til redaktøren efter offentliggørelsen af de faktiske oplysninger, der ønskes imødegået. Det følger videre af medieansvarslovens § 38, stk. 1, at genmælets indhold i alt væsentligt skal være begrænset til de nødvendige faktiske oplysninger. Under henvisning til, at klagers genmæletekst ikke opfyldte lovens indholdskrav, afviste Jyllands-Posten at bringe genmælet.

Nævnet finder, at Jyllands-Posten var berettiget at afslå at bringe den meget omfattende tidslinje, der hovedsageligt er en uddybning af avisens. Nævnet finder derimod ikke, at avisen var berettiget til at afvise de otte genmælepunkter allerede på grund af formuleringerne.

Denne del af genmæleanmodningen behandles herefter.

Det følger af medieansvarslovens § 36, stk. 1, at anmodning om genmæle i massemedierne over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og som er blevet bragt i et massemedie, skal tages til følge, medmindre oplysningernes rigtighed er utvivlsom.

Pressenævnet bemærker, at en del af klagers genmæleanmodning vedrører spørgsmålet om, hvorvidt Jyllands-Posten burde have medtaget flere oplysninger. Vedrørende dette forhold henvises til afsnittet ovenfor under god presseskik.

Til de otte genmælepunkter finder Pressenævnet:

Punkt 1) Flytningen fra USA

Af bopælsattester fremgår det, at familien [Moderen, Faderen, Storesøsteren og Lillesøsteren] fik bopæl i Danmark i 2007. Uanset, at parret først boede i Tyskland efter flytningen fra USA, finder Pressenæv-

net ikke, at oplysningen i ”Efter nogle år i Californien flyttede parret i 2007 efter faderens ønske til Danmark” er egnet til at påføre [Moderen] skade af betydning. Hun har derfor ikke krav på at få bragt et genmæle heroverfor.

Punkt 2) Separation og skilsmisse

I Jyllands-Postens tidslinje er skrevet ”2010 MAJ: [Faderen] meddeler sin kone, at han vil skilles”. Af [Moderen]s journal fra Århus Krisecenter fremgår det videre, at hun indsendte separationspapirer til Statsforvaltningen den 10. maj 2010. I dagene op til [Moderen]s ophold på krisecenteret – den 5.–9. maj 2010 – e-mailede [Moderen] og [Faderen] angående praktiske forhold i forbindelse med en separation.

Af Vestre Landsrets dom af 3. december 2012 fremgår det, at [Faderen] forklarede, at han sendte en anmodning om skilsmisse, men anmodningen var kommet retur. Det fremgår ikke af hans forklaring, hvornår anmodningen er sendt, eller om brevet var returneret af postvæsenet.

Pressenævnet finder herefter ikke, at Jyllands-Posten har dokumenteret det som utvivlsomt rigtigt, at det var [Faderen], der ønskede skilsmisse. Uanset, om det rettelig var [Moderen], der ønskede skilsmisse og anmodede Statsforvaltningen om separation, finder nævnet ikke, at oplysningen i sammenhængen er egnet til at påføre [Moderen] skade af betydning. Hun er derfor ikke berettiget til at få bragt et genmæle heroverfor.

Punkt 3) Udlevering af børnene

Under henvisning til ovennævnte oplysninger er det korrekt, at [Faderen] ved to ankesøgninger er tildelt forældremyndigheden. Pressenævnet finder, at udsagnet er korrekt. [Moderen] er derfor ikke berettiget til at få bragt et genmæle heroverfor.

Punkt 4) Politianmeldt ”gang på gang” efter marts 2012

På baggrund af kvitteringer fra Østjyllands Politi og Århus Politi lægger Pressenævnet til grund, at [Faderen] blev politianmeldt for vold mod børnene den 30. marts, 1. og 4. april samt 30. december 2011 og den 24. januar 2012.

Jyllands-Posten berigtigede den 2. oktober 2014, at politianmeldelserne rettelig havde fundet sted efter marts 2011, og ikke marts 2012.

Uanset, at det formelt ikke er [Moderen], men børnene, der står som anmeldere, finder nævnet ikke, at udsagnet er egnet til at påføre [Moderen] skade af betydning. Hun er derfor ikke berettiget til at få bragt et genmæle.

Punkt 5) Afvist at udlevere børnene ”flere gange”

På baggrund af anmeldelseskvitteringer af 2. juli 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi lægger Pressenævnet til grund, at pigerne ikke er udleveret til [Faderen] den 2. januar og 2. april 2013. [Moderen] blev ved Fogedretten i Hernings kendelse af 22. april 2013 pålagt at udlevere børnene til [Faderen].

Uanset, at udsagnet ”flere gange” giver indtryk af, at [Moderen] ikke har udleveret børnene flere gange end ovennævnte, finder nævnet ikke, at forholdet i sammenhængen er egnet til at påføre [Moderen] skade af betydning. Nævnet har lagt vægt på, at hun trods alt har afvist at udlevere børnene.

Punkt 6) Forvaring

Under henvisning til Fogedretten i Hernings kendelser af 2. og 4. maj 2013 lægger Pressenævnet til grund, at [Moderen] blev taget i forvaring. Vestre Landsret besluttede ved kendelse af 8. maj 2013 at ophæve byrettens kendelse.

Nævnet finder herefter, at udsagnet ”blev taget i forvaring af politiet” er korrekt, hvorfor klager ikke er berettiget til at få bragt et genmæle.

Punkt 7) Opsøgte og fortalte hospitalet

Pressenævnet finder ikke, at udsagnet ”skadestuer, som hun havde opsøgt sammen med døtrene, og hvor hun fortalte, at de blå mærker og andre skader var kommet på grund af faderens vold” nødvendigvis må læses som, at [Moderen] har fortalt lægerne om skaderne.

Døtrene har i vid udstrækning selv forklaret lægerne, hvorfra skaderne hidrørte. Uanset, om det var børnene selv – og ikke [Moderen] – der forklarede hospitalet, hvor mærkerne stammede fra, finder nævnet ikke, at udsagnet er egnet til at påføre klager skade af betydning.

Punkt 8) Mødedeltagere

Vedrørende mødet i Europaparlamentet ønskede klager, at Jyllands-Posten berigtigede, at det både var udenlandske og danske forældre, som har oplevet problemer ved de danske domstole i relation til forældremyndighedssager.

Pressenævnet finder imidlertid ikke, at det offentliggjorte udsagn ”langt møde med udenlandske forældre” er egnet til at påføre [Moderen] skade af betydning.

[Moderen] er herefter ikke berettiget til at få bragt et genmæle.

Afgjort den 7. april 2014